数理逻辑第2次习题作业参考解答

教材课后习题作业(P85-86)

1. 在 PC 中证明下列事实:

(1)
$$[-(A \rightarrow (A \rightarrow B)) \rightarrow (A \rightarrow B)]$$

$$1)(A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 定理 1

2)
$$A \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow B)$$
 1)+定理 6

3)
$$(A \rightarrow (A \rightarrow B)) \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 2) +A2+ r_{mn}

//或直接用 A2: $(A \to (A \to B)) \to ((A \to A) \to (A \to B))$, 然后前件交换即可///或直接调用定理 14//

$$(2) \neg A \mid -A \rightarrow B$$

1)
$$(\neg B \rightarrow \neg A) \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 A3

2)
$$\neg A \rightarrow [(\neg B \rightarrow \neg A) \rightarrow (A \rightarrow B)]$$
 1)+定理 2

3)
$$[\neg A \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)] \rightarrow [\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)]$$
 2) $+A2+r_{mn}$

$$4) \neg A \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)$$
 A1

5)
$$\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 3)4) r_{mn} //也可以由已证定理直接来调用//

6) ¬A 前提

7)
$$(A \to B)$$
 5) 6) r_{mn}

(3)
$$A \rightarrow B, \neg (B \rightarrow C) \rightarrow \neg A \mid -A \rightarrow C$$

1)
$$(\neg (B \rightarrow C) \rightarrow \neg A) \rightarrow (A \rightarrow (B \rightarrow C))$$
 A3

2)
$$\neg (B \rightarrow C) \rightarrow \neg A$$
 前提

3)
$$(A \rightarrow (B \rightarrow C))$$
 1)2) r_{mn}

4)
$$(A \rightarrow (B \rightarrow C)) \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C))$$
 A2

5)
$$(A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C)$$
 3)4) r_{mp}

- 6) $A \rightarrow B$ 前提
- 7) $(A \rightarrow C)$ 5)6) r_{mn}

$$(4) \left| - \left[A \to (B \to C) \right] \to \left[A \to (D \to B) \right] \to \left[A \to (D \to C) \right]$$

1)
$$(B \to C) \to [(D \to B) \to (D \to C)]$$
 定理 5

2)
$$A \rightarrow \{(B \rightarrow C) \rightarrow [(D \rightarrow B) \rightarrow (D \rightarrow C)]\}$$
 1) 加前件

3)
$$[A \rightarrow (B \rightarrow C)] \rightarrow \{A \rightarrow [(D \rightarrow B) \rightarrow (D \rightarrow C)]\}$$
 2) $+ A_2 + r_{mp}$

4)
$$\{A \rightarrow [(D \rightarrow B) \rightarrow (D \rightarrow C)]\} \rightarrow \{[A \rightarrow (D \rightarrow B)] \rightarrow [A \rightarrow (D \rightarrow C)]\}$$
  A_2

5)
$$[A \rightarrow (B \rightarrow C)] \rightarrow \{[A \rightarrow (D \rightarrow B)] \rightarrow [A \rightarrow (D \rightarrow C)]\}$$
 3) 4) +定理 7+ r_{mp}

$$(5) \left| -\left[A \to (B \to C) \right] \to \left\{ (C \to D) \to \left[A \to (B \to D) \right] \right\}$$

1)
$$(B \to C) \to [(C \to D) \to (B \to D)]$$
 定理 7

- 2) $[A \to (B \to C)] \to \{[A \to (C \to D)] \to [A \to (B \to D)]\}$ 同理上题 (4) 的证明
- 3) $[A \to (C \to D)] \to \{[A \to (B \to C)] \to [A \to (B \to D)]\}$ 2) 前件交换

4)

$$(C \to D) \to \{[A \to (C \to D)] \to \{[A \to (B \to C)] \to [A \to (B \to D)]\}\}$$
 3) 加前件

5)
$$(C \rightarrow D) \rightarrow \{A \rightarrow (B \rightarrow C)\} \rightarrow [A \rightarrow (B \rightarrow D)] \}$$
 4) $+ A_2 + A_1 + r_{mn}$

6)
$$[A \rightarrow (B \rightarrow C)] \rightarrow \{(C \rightarrow D) \rightarrow [A \rightarrow (B \rightarrow D)]\}$$
 5) 前件交换

$$(6) \mid -[(A \to B) \to C] \to (B \to C)$$

1)
$$[B \to (A \to B)] \to \{[(A \to B) \to C] \to (B \to C)\}$$
 传递

2)
$$B \rightarrow (A \rightarrow B)$$
  A

3)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow (B \rightarrow C)$$
 1) 2) r_{mp}

//或把尾件一样通过逆否变形, 变为前件一样来做。//

//或直接调用定理 14//

(7)
$$\left| - \left[(A \to B) \to (B \to A) \right] \to (B \to A) \right|$$

方案一:运用传递的方法

1)
$$[B \rightarrow (A \rightarrow B)] \rightarrow \{[(A \rightarrow B) \rightarrow (B \rightarrow A)] \rightarrow [B \rightarrow (B \rightarrow A)]\}$$
 定理 7

2)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow (B \rightarrow A)] \rightarrow [B \rightarrow (B \rightarrow A)]$$
 1) +A1+rmp

3)
$$[B \rightarrow (B \rightarrow A)] \rightarrow (B \rightarrow A)$$
 习题 1. (1) 已证结论

6)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow (B \rightarrow A)] \rightarrow (B \rightarrow A)$$
 2) 3) +定理 7

方案二:考虑调用定理14来证。

1)
$$\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 定理 3

2)
$$\neg (A \rightarrow B) \rightarrow A$$
 1) +定理 13+rmp

3)
$$B \rightarrow [\neg (A \rightarrow B) \rightarrow A]$$
 2)+定理 2

4)
$$\neg (A \rightarrow B) \rightarrow (B \rightarrow A)$$
 3) +定理 6

5)
$$(B \rightarrow A) \rightarrow (B \rightarrow A)$$
 定理 1

6)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow (B \rightarrow A)] \rightarrow (B \rightarrow A)$$
 4) 5) +定理 14+rmp

//注意参见定理 14 后的说明//

方案三:考虑对前提来个前件交换, $A \rightarrow B$ 与B交换。

(8)
$$\left[-A \rightarrow \left[(A \rightarrow B) \rightarrow (C \rightarrow B) \right] \right]$$

1)
$$(C \to A) \to [(A \to B) \to (C \to B)]$$
 定理 7

2)
$$A \rightarrow \{(C \rightarrow A) \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow (C \rightarrow B)]\}$$
 1) 定理 2

3)
$$[A \rightarrow (C \rightarrow A)] \rightarrow \{A \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow (C \rightarrow B)]\}$$
 2) $+A2+rmp$

4)
$$A \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow (C \rightarrow B)]$$
 3) +A1+rmp

(9)
$$[-[(A \rightarrow B) \rightarrow A] \rightarrow A$$

1)
$$[\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)] \rightarrow \{[(A \rightarrow B) \rightarrow A] \rightarrow (\neg A \rightarrow A)\}$$
定理 7

2)
$$\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$$
定理 3

3)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow A] \rightarrow (\neg A \rightarrow A)$$
 1) 2) rmp

4)
$$(\neg A \rightarrow A) \rightarrow A$$
 定理 8

5)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow A] \rightarrow A$$
 3) 4) 定理 7

//或也可以调用定理 14 来证: 只需证 $\neg(A \rightarrow B) \rightarrow A \ Z \ A \rightarrow A \ D \ T \ D$ 显然//

$$//$$
 或 用 $(P \to \varepsilon_1) \to \varepsilon_2$ 即 $(\neg A \to A) \to A$ 改 为 $(P' \to \varepsilon_1) \to \varepsilon_2$ 即
$$((A \to B) \to A) \to A//$$

(10)
$$\left| - \left[(A \to B) \to C \right] \to \left[(C \to A) \to A \right]$$

方案一: 直接由传递定理

1)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow \{(C \rightarrow A) \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow A]\}$$
 定理 7

2)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow A] \rightarrow A$$
 (9) 題已证

3)
$$(C \rightarrow A) \rightarrow \{[(A \rightarrow B) \rightarrow A] \rightarrow A\}$$
 2) 定理 2

4)
$$\{(C \rightarrow A) \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow A]\} \rightarrow [(C \rightarrow A) \rightarrow A]$$
 3) $+A2+rmp$

5)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow [(C \rightarrow A) \rightarrow A]$$
 1) 4) 定理 7

方案二:

1)
$$(\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)) \rightarrow \{[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow (\neg A \rightarrow C)\}$$
 定理 7

2)
$$\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 定理 3

3)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow (\neg A \rightarrow C)$$
 1) 2) rmp

4)
$$(C \rightarrow A) \rightarrow (\neg A \rightarrow \neg C)$$
 定理

5)
$$\neg A \rightarrow [(C \rightarrow A) \rightarrow \neg C)]$$
 4) +定理 6

6)
$$[(C \rightarrow A) \rightarrow \neg C)] \rightarrow [C \rightarrow \neg (C \rightarrow A)]$$
 定理

7)
$$\neg A \rightarrow [C \rightarrow \neg (C \rightarrow A)]$$
 5) 6) +定理 7

8)
$$(\neg A \rightarrow C) \rightarrow [\neg A \rightarrow \neg (C \rightarrow A)]$$
 7) +A2+rmp

9)
$$[\neg A \rightarrow \neg (C \rightarrow A)] \rightarrow [(C \rightarrow A) \rightarrow A]$$
 A3

- 10) $(\neg A \to C) \to [(C \to A) \to A]$ 8) 9) +定理 7 //此结论也可以直接由传递来做或调用定理 14 做//
- 11) $[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow [(C \rightarrow A) \rightarrow A]$ 3) 10) +定理 7

//或此题也可以调用定理 14 来证//

(11)
$$\left[-\left[(A \to B) \to C \right] \to \left[(A \to C) \to C \right]$$

方案一: 运用证明定理 14 的证明方法。

- 1) $\neg C \rightarrow (C \rightarrow B)$ 定理 3
- 2) $A \rightarrow [\neg C \rightarrow (C \rightarrow B)]$ 1) 定理 2
- 3) $\neg C \rightarrow [A \rightarrow (C \rightarrow B)]$ 2) 定理 6
- 4) $[A \rightarrow (C \rightarrow B)] \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow B)]$ A
- 5) $\neg C \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow B)]$ 3) 4) 定理 7
- 6) $[(A \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow B)] \rightarrow [\neg (A \rightarrow B) \rightarrow \neg (A \rightarrow C)]$ 定理 12
- 7) $\neg C \rightarrow [\neg (A \rightarrow B) \rightarrow \neg (A \rightarrow C)]$ 5) 6) 定理 7
- 8) $[\neg C \rightarrow \neg (A \rightarrow B)] \rightarrow [\neg C \rightarrow \neg (A \rightarrow C)]$ 7) $A_2 + r_{mp}$ //由此可以看出与证明定理 14 的方法相同//
- 9) $[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow [\neg C \rightarrow \neg (A \rightarrow B)]$ 定理 12
- 10) $[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow [\neg C \rightarrow \neg (A \rightarrow C)]$ 9) 8) 定理 7
- 11) $[\neg C \rightarrow \neg (A \rightarrow C)] \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C]$ A3
- 12) $[(A \to B) \to C] \to [(A \to C) \to C)]$ 10) 11) 定理 7

方案二:直接调用定理 14 来证。

- 1) $\lceil (A \to B) \to C \rceil \to \{ (A \to C) \to [(\neg (A \to B) \to A) \to C] \}$ 定理 14
- 2) $\{(A \to C) \to [(\neg (A \to B) \to A) \to C]\}$ $\to \{(\neg (A \to B) \to A) \to [(A \to C) \to C]\}$ 定理 6
- 3) $[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow \{(\neg (A \rightarrow B) \rightarrow A) \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C]\}$ 1) 2) +定理 7

$$4$$
) $(\neg (A \rightarrow B) \rightarrow A) \rightarrow \{[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C]\}$ 3) +定理 6

5)
$$\neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 定理 3

6)
$$\neg (A \rightarrow B) \rightarrow A$$
 5) +定理 13+rmp

7)
$$[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C)]$$
 4) 6) rmp

方案三:根据定理 14 只需证明 $\neg (A \rightarrow B) \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C)]$

及
$$C \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C)]$$
 (显然)。

$$\mathbb{H} \neg (A \to B) \to [(A \to C) \to C)]$$
:

1)
$$\neg C \rightarrow (C \rightarrow B)$$
 定理

2)
$$A \rightarrow (\neg C \rightarrow (C \rightarrow B))$$
 1) +定理 2

3)
$$\neg C \rightarrow (A \rightarrow (C \rightarrow B))$$
 2) +定理 6

4)
$$(A \rightarrow (C \rightarrow B)) \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow B)]$$
 A2

5)
$$\neg C \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow B)]$$
 3) 4) +定理 7

6)
$$(A \rightarrow C) \rightarrow [\neg C \rightarrow (A \rightarrow B)]$$
 5) +定理 6

7)
$$[\neg C \rightarrow (A \rightarrow B)] \rightarrow [\neg (A \rightarrow B) \rightarrow C]$$
 定理

8)
$$(A \rightarrow C) \rightarrow [\neg (A \rightarrow B) \rightarrow C]$$
 6) 7) +定理 7

9)
$$\neg (A \rightarrow B) \rightarrow [(A \rightarrow C) \rightarrow C)]$$
 8) +定理 6

$$(12) \left[-\left[\left[(A \to B) \to C \right] \to D \right] \to \left[(B \to D) \to (A \to D) \right]$$

//采用证明定理 14 的证明方法//

1)
$$\neg (A \rightarrow B) \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow C)]$$
 定理 3

2)
$$\{\neg(A \to B) \to [(A \to B) \to C)]\}$$
  $\to \{\neg(A \to B) \to C\} \to (A \to B)\}$ 定理 13

3)
$$\neg [(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow (A \rightarrow B)$$
 1) 2) r_{mn}

4)
$$\neg D \rightarrow \{\neg (A \rightarrow B) \rightarrow C \} \rightarrow (A \rightarrow B) \}$$
 3) 定理 2

5)
$$\{\neg D \rightarrow \neg [(A \rightarrow B) \rightarrow C]\} \rightarrow [\neg D \rightarrow (A \rightarrow B)]$$
 4) $A_2 + r_{mn}$

6)
$$(A \rightarrow B) \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)$$
 己证定理

7)
$$\neg D \rightarrow [(A \rightarrow B) \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)]$$
 6) 定理 2

8)
$$[\neg D \rightarrow (A \rightarrow B)] \rightarrow [\neg D \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)]$$
 7) $A_2 + r_{mp}$

9)
$$\{\neg D \rightarrow \neg [(A \rightarrow B) \rightarrow C]\} \rightarrow [\neg D \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)]$$
 5) 8 定理 7

10)
$$\{[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow D\} \rightarrow \{\neg D \rightarrow \neg [(A \rightarrow B) \rightarrow C]\}$$
 定理 12

11)
$$\{[(A \rightarrow B) \rightarrow C] \rightarrow D\} \rightarrow \{\neg D \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)\}\ 10)\ 9$$
) 定理 7

12)
$$\{\neg D \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg A)\} \rightarrow [(\neg D \rightarrow \neg B) \rightarrow (\neg D \rightarrow \neg A)] A_2$$

13)
$$[(B \to D) \to (\neg D \to \neg B)] \to$$

$$\{[(\neg D \to \neg B) \to (\neg D \to \neg A)] \to [(B \to D) \to (\neg D \to \neg A)]\}$$
定理 7

14)
$$[(B \rightarrow D) \rightarrow (\neg D \rightarrow \neg B)]$$
 定理 12

15)
$$[(\neg D \rightarrow \neg B) \rightarrow (\neg D \rightarrow \neg A)] \rightarrow [(B \rightarrow D) \rightarrow (\neg D \rightarrow \neg A)]$$
 13) 14) r_{mp}

16)
$$[(\neg D \rightarrow \neg A) \rightarrow (A \rightarrow D)] A_3$$

17)
$$(B \to D) \to [(\neg D \to \neg A) \to (A \to D)]$$
 16) 定理 2

18)
$$[(B \rightarrow D) \rightarrow (\neg D \rightarrow \neg A)] \rightarrow [(B \rightarrow D) \rightarrow (A \rightarrow D)]$$
 17) $A_2 + r_{mn}$

19)
$$[(\neg D \rightarrow \neg B) \rightarrow (\neg D \rightarrow \neg A)] \rightarrow [(B \rightarrow D) \rightarrow (A \rightarrow D)]$$
 15) 18) 定理 7

20)
$$\{\neg D \to (\neg B \to \neg A)\} \to [(B \to D) \to (A \to D)]$$
 12) 19) 定理 7

21)
$$[[(A \to B) \to C] \to D] \to [(B \to D) \to (A \to D)]$$
 11) 20) 定理 7 //这里也可以仿照(11)题的方法来处理。//

//上述(1),(3),(5),(7)题作为需要提交的作业,第8周(即下周)周五上课时收取,收取对象为学号模6余数为0的同学,用单独纸张书写即可。另,提交本次作业的同学下周五就不用提交思考题作业了。//

2. 利用演绎定理在 PC 中证明:

$$(1) \mid -(B \rightarrow A) \rightarrow (\neg A \rightarrow \neg B)$$

只需证: $B \rightarrow A - \neg A \rightarrow \neg B$

只需证: $B \to A | \neg \neg B \to \neg \neg A$ (由 $(\neg \neg B \to \neg \neg A) \to (\neg A \to \neg B)$ 即 A3 可知)

只需证: $B \rightarrow A, \neg \neg B | \neg \neg \neg A$

- 1) ¬¬B 前提
- 2) $\neg\neg\neg\neg B \rightarrow \neg\neg B$ 1) +定理 2
- 3) $(\neg\neg\neg\neg B \rightarrow \neg\neg B) \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg\neg\neg B)$ A3
- 4) $\neg B \rightarrow \neg \neg \neg B$ 2) 3) rmp
- 5) $(\neg B \rightarrow \neg \neg \neg B) \rightarrow (\neg \neg B \rightarrow B)$ A3
- 6) $\neg \neg B \rightarrow B \ 4) \ 5) \text{ rmp}$
- 7) *B* 1) 6) rmp

//此处由¬¬B演绎B的过程也可直接调用定理4:¬¬B|-B

- 8) $B \rightarrow A$ 前提
- 9) A 7) 8) rmp
- 10) ¬¬¬A → ¬A 同理 1) 至 6) +演绎定理 //¬¬¬A | ¬¬A
- 11) $(\neg\neg\neg A \rightarrow \neg A) \rightarrow (A \rightarrow \neg\neg A)$ A3
- 12) $A \rightarrow \neg \neg A$ 10) 11) rmp //也可以直接调用定理
- 13) $\neg \neg A$ 9) 12) rmp

$$(2) \mid -(A \to B) \to ((B \to C) \to (A \to C))$$

只需证: $A \rightarrow B, B \rightarrow C, A \mid -C$, 显然。

$$(3) \mid -((A \to B) \to A) \to A$$

只需证: $(A \rightarrow B) \rightarrow A - A$

- $1) \neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$ 定理
- $(A \rightarrow B) \rightarrow A$ 前提
- $3) \neg A \rightarrow A$ 1)2)传递

4) $(\neg A \rightarrow A) \rightarrow A$ 定理

5) A

$$(4) \mid \neg (A \to B) \to (B \to A)$$

只需证: $\neg (A \rightarrow B), B \mid -A$

- 1) $B \rightarrow (A \rightarrow B)$
- 2) **B**
- 3) $A \rightarrow B$
- $4) \neg (A \rightarrow B) \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow A)$ 定理
- 5)¬(*A* → *B*) 前提
- 6) A

上述 1题的(1),(3),(5),(7);

2 题的: (1),(4)

为需要提交的作业,第8周(即下周)周五上课时收取,收取对象为学号模6余数为0的同学,用单独纸张书写即可。另,提交本次作业的同学下周五就不用提交思考题作业了。